

Samen Uniek

Gepubliceerd: 31-10-2014 Laatste bijgewerkt: 19-03-2025

In deze studie onderzoeken we het effect van een gedragsinterventie ter verbetering van de ouderlijke sensitiviteit op het opvoedgedrag van ouders en op de ontwikkeling van sociale competentie en gedragsregulatie van kinderen. Centrale vragen...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON47016

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

SamenUniek

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

Niet van toepassing

Aandoening

Het onderzoek heeft geen betrekking op aandoeningen

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Leiden

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W, Ministerie van OCW en NWO (Zwaartekracht programma nummer 024.001.003)

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Gedragsregulatie, Interventie, Opvoeding, Randomized control trial, Sociale competentie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Het effect van de interventie (VIPP-SD) op het verhogen van ouderlijke sensitiviteit en sensitief disciplineren en op de ontwikkeling van gedragsregulatie en sociale competentie van kinderen.

Secundaire uitkomstmaten

Daarbij zijn we geïnteresseerd in zowel moderatie als mediatie effecten:

Moderatie:

Welke kinderen zijn het meest gevoelig voor de interventie? Zijn de VIPP-SD effecten sterker in kinderen met een reactief temperament of een bepaalde genetische lay-out (dopamine en serotonine gerelateerde genen)?

Welke ouders zijn het meest ontvankelijk voor de interventie? Zijn de VIPP-SD effecten sterker voor ouders met een reactief temperament, bepaalde genetische lay-out (dopamine en serotonine gerelateerde genen) of bepaalde mate van frontale asymmetrie?

Mediatie:

Via welke processen leidt de interventie tot een verbetering in gedrag bij kinderen? Kan het effect van de interventie op het gedrag van het kind verklaard worden door de veranderde neurale reactiviteit van het kind, veranderde cortisolniveaus en/of de verbeterde kwaliteit van de opvoedingsomgeving, met name de mate van chaos in de directe omgeving van het

kind?

Via welke processen leidt de interventie tot een verbetering in sensitief opvoedgedrag bij ouders? Kan het effect van de interventie op het opvoedgedrag van de ouder verklaard worden door een verandering in de (neurale) verwerking van emoties en/of gedragsregulatie en/of stressniveaus van de ouder?

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

De meeste kinderen ontwikkelen zich goed en vinden hun plek in de maatschappij zonder al te veel problemen. Maar niet alle kinderen slagen hierin. Het is bekend dat de ontwikkeling en het gedrag van kinderen wordt veroorzaakt door een combinatie van aangeboren eigenschappen van een kind en de omgeving waarin het kind opgroeit. Aan de ene kant zijn niet alle kinderen even kwetsbaar voor een schadelijke omgeving en aan de andere kant profiteren ze ook niet allemaal even goed van een ondersteunende omgeving.

Doel van het onderzoek

In deze studie onderzoeken we het effect van een gedragsinterventie ter verbetering van de ouderlijke sensitiviteit op het opvoedgedrag van ouders en op de ontwikkeling van sociale competentie en gedragsregulatie van kinderen. Centrale vragen hierbij zijn: Welke ouders en welke kinderen zijn het meest vatbaar voor de interventie en welke mechanismen spelen een rol bij het effect van de interventie op het opvoedgedrag van ouders en de ontwikkeling van kinderen?

Onderzoeksopzet

Het betreft hier een longitudinaal onderzoek waarin gezinnen gedurende zes jaar worden gevolgd. Ieder jaar is er een meetmoment, tijdens een huis- of een labbezoek. In de week na dit bezoek, zullen ouders zelf thuis een aantal ambulante metingen uitvoeren. Daarnaast zal de experimentele groep (de helft van de gezinnen, random geselecteerd) tussen het tweede en derde meetmoment een interventie (Video-feedback Intervention to Promote Positive Parenting and Sensitive Discipline [VIPP-SD]; Juffer et al., 2008) ontvangen. Deze interventie is gericht op het bevorderen van de sensitiviteit en disciplineren van de primaire opvoeder. Om de interventie effecten en de daarbij betrokken neurobiologische mechanismen bij de ouders te onderzoeken, zal daarnaast een

random selectie van ouders vlak voor en vlak na de interventie worden uitgenodigd voor een meting op de universiteit.

Onderzoeksproduct en/of interventie

De experimentele groep ontvangt de VIPP-SD (Juffer et al., 2008), een gedragsinterventie gericht op het bevorderen van de sensitiviteit en het consequent en sensitief disciplineren van de ouder. De controlegroep zal gedurende dezelfde periode en met dezelfde frequentie telefoongesprekken ontvangen van een onderzoeksmedewerker (dummy interventie). Tijdens deze telefoongesprekken wordt de ouder een aantal vragen gesteld over de ontwikkeling van beide kinderen.

Inschatting van belasting en risico

Er zijn geen risico's verbonden aan deelname. De jaarlijkse huis of labbezoeken zullen niet meer dan een halve dag (3 uur) in beslag nemen. De twee ouderbezoeken voor en na de gedragsinterventie of dummy interventie zullen plaatsvinden op de universiteit en elk 1,5 uur in beslag nemen. We vragen de ouders voorafgaand aan ieder jaarlijks bezoek enkele vragenlijsten in te vullen. Na elk jaarlijks bezoek ontvangt de ouder materialen om in de week na het bezoek een aantal metingen zelf thuis uit te voeren. Deze ambulante metingen zullen in totaal drieënhalf uur per kind in beslag nemen, verdeeld over vier dagen. Meerdere randomized controlled trials hebben aangetoond dat de VIPP-SD effectief is in het verbeteren van de sensitiviteit van ouders en geen schadelijke effecten heeft (zie o.a. Bakermans-Kranenburg, Van IJzendoorn, Mesman, Alink, & Juffer, 2008; Juffer et al., 2009; Kalinauskiene et al., 2009; Van Zeijl et al., 2006)

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Leiden, Faculteit Sociale Wetenschappen

Wassenaarseweg 52
Leiden 2333 AK
NL

Wetenschappelijk

Universiteit Leiden, Faculteit Sociale Wetenschappen

Wassenaarseweg 52
Leiden 2333 AK

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

Kinderen (2-11 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- Tweelingpaar
- Beheersing van de Nederlandse taal
- Ouders en grootouders geboren in Europa (ivm genetische analyses)
- Tweeling is van hetzelfde geslacht

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Tweeling is van verschillend geslacht
- Kinderen die een aangeboren afwijking, psychische stoornis, chronische ziekte, erfelijke aandoening of een oor- of oogaandoening hebben worden geëxcludeerd alleen wanneer zij door deze aandoening de taken niet kunnen uitvoeren of niet mee kunnen doen aan het EEG/ERP gedeelte.
- Verstandelijke beperking ($IQ < 70$) die eerder bij het kind is gediagnosticeerd.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Parallel
Toewijzing:	Gerandomiseerd
Blindering:	Enkelblind
Controle:	Placebo
Doel:	Preventie

Deelname

Nederland	
Status:	Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum:	01-07-2014
Aantal proefpersonen:	690
Type:	Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	31-10-2014
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	CCMO: Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (Den Haag)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	08-08-2016
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	CCMO: Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (Den Haag)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	18-09-2017
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	CCMO: Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (Den Haag)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	30-01-2018
Soort:	Amendement

Toetsingscommissie:	CCMO: Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (Den Haag)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	28-01-2019
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	CCMO: Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (Den Haag)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	18-06-2019
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	CCMO: Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (Den Haag)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	09-09-2019
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	CCMO: Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (Den Haag)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	04-05-2020
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	CCMO: Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (Den Haag)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	17-06-2020
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	CCMO: Centrale Commissie Mensgebonden Onderzoek (Den Haag)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

ID: 24185

Bron: NTR

Titel:

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL49069.000.14
OMON	NL-OMON24185